EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.1.12.
COM(2011) 11 végleges

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Éves növekedési jelentés: az EU válságra adott átfogó válaszlépéseinek előmozdítása

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Éves növekedési jelentés: az EU válságra adott átfogó válaszlépéseinek előmozdítása

A háttér

Ez az első éves növekedési jelentés az EU-ban követett gazdasági kormányzás új ciklusának kezdetét jelenti, és elindítja a gazdaságpolitikai koordináció első európai szemeszterét. Az EU határozott intézkedésekkel reagált a válságra: ezek eredményeként a világ többi részéhez képest mérsékeltebb volt az államháztartás romlása és a munkanélküliség növekedése. Az EU fejlett szociális védelmi rendszerei enyhítették ugyan a válság legsúlyosabb hatásait, azonban a termelékenység gyenge növekedése miatt Európában a fellendülés lassúbb ütemben történik.

A legújabb előrejelzések szerint már helyenként mutatkoznak a gazdasági fellendülés jelei. Miközben a pénzügyi piacok továbbra is változékonyak, a reálgazdaság néhány területe a megerősödés jeleit mutatja, ami mögött a globális kereskedelem beindulását követően megnőtt export áll. A növekedés további alakulását azonban továbbra is bizonytalanság övezi. Egymást váltják a növekedéshez való visszatérésbe vetett bizalom és a visszaesés időszakai, részben az államadósság-piachoz társított kockázatok miatt. Az európai gazdaságok jelentős kiigazítások előtt állnak. A pénzügyi szektor helyzete még nem normalizálódott, terhelhetősége még nem állt helyre és egyes területek állami támogatásra szorulnak. A hitelfeltételek még nem normalizálódtak és számos tagállamban még mindig túl nagy a háztartások és a vállalkozások eladósodottsága.

A válság hatásai

Az EU azonnali reagálása dacára a válság messzemenően érezteti hatását. A gazdasági tevékenység jelentős visszaesését, a munkanélküliség nagymértékű növekedését, a termelékenység meredek zuhanását és az államháztartás számottevő gyengülését eredményezte. Várható, hogy 2012 végére tizenegy tagállamban a kibocsátás még mindig nem fogja elérni a válságot megelőző szintet. 2010-ben az EU-tagállamok bruttó államadóssága összesen a GDP kb. 85 %-ára emelkedett az euroövezetben, EU-szerte pedig 80 %-ra. A válság költségvetésre gyakorolt hatását felerősíti a demográfiai változás hatása, ami hosszútávon a GDP kb. 4,5 %-át kitevő további költségvetési terhet jelent. Azok a strukturális gyengeségek, amelyeket a válság kirobbanása előtt nem oldottak meg, szembetűnőbbé és sürgetőbbé váltak.

A válság nagy áldozatot követelt Európa társadalmaitól, a jóléti rendszerek mérséklő hatása ellenére. Központi problémát jelent a munkanélküliség növekedése. A munkaképes népesség összesen 9,6 %-a van munka nélkül. Néhány országban a fiatal munkanélküliek aránya elérheti a 40 %-ot. A becslések szerint Európában kb. 80 millió ember él a szegénységi küszöb alatt.

A gazdasági válság globális válság volt, hatásai azonban világszerte eltérő képet mutatnak. Miközben az Egyesült Államokban az EU-hoz képest gyorsabban nőtt a munkanélküliség és a

költségvetési hiány, a válság elmélyítette az EU munkatermelékenységének lemaradását az USA-val szemben. Továbbra is problematikus kérdés az ár- és a költség-versenyképesség. Bár néhány feltörekvő gazdaság szintén jelentős gazdasági kihívásokkal néz szembe, azonban ezek az országok gyorsabban térnek vissza a növekedés útjára. Az EU-nak ezért arra kell használnia a válságot, hogy javítsa globális versenyképességét.

Kitekintés

A válság tartós hatással lehet a potenciális növekedésre. Európában a középtávú potenciális növekedés az előrejelzések szerint alacsony marad, a becslések szerint 2020-ig kb. 1,5 %-os szinten lesz, amennyiben nem kerül sor pl. a főbb versenytársainkkal szembeni munkatermelékenység-lemaradás csökkentését célzó strukturális intézkedésekre. Ciklikus jellege miatt fellendülés önmagában még nem elegendő ahhoz, hogy Európát visszavezesse a válság előtti gazdasági helyzetbe és ahhoz, hogy felszívja a felhalmozott hiányokat.

Annak érdekében, hogy Európa elkerülje a stagnálást, a nem fenntartható adósságtrendeket, az egyensúlytalanságok felhalmozódását, és hogy biztosíthassa versenyképességét, most fel kell gyorsítania államháztartásainak konszolidációját, pénzügyi szektorának reformját, és előtérbe kell helyeznie a strukturális reformokat.

Az Európai Tanács e célból fogadta el az Európa 2020 stratégiát, mely ambiciózus célkitűzéseket fogalmaz meg az új növekedési pályára lépéshez[1]. Az Európa 2020 stratégiában meghatározott öt területre vonatkozóan a tagállamok által megküldött előzetes nemzeti célkitűzésekből világosan kirajzolódik az az út, amit az EU-nak meg kell tennie saját célkitűzéseinek elérése érdekében.

Amennyiben sikerül a stratégiát maradéktalanul végrehajtani, az EU a válságból megerősödve kerülhet ki és az EU intelligens, fenntartható és inkluzív gazdasággá válhat, melyet a foglalkoztatás, a termelékenység, a versenyképesség és a társadalmi kohézió magas szintje jellemez. Ez megteremti a huszonegyedik század versenyképes szociális piacgazdaságát, megerősítve a piaci szereplők – a vállalkozások és a polgárok – bizalmát.

Az éves növekedési jelentés elindítja az európai szemesztert

E háttér előtt az EU a mellett döntött, hogy változtat gazdasági kormányzásán. Ez az éves növekedési jelentés az Európa 2020 stratégiára épülve 2011 januárjában elindítja az előzetes politikai koordináció első európai szemeszterét.

Ez az éves növekedési jelentés összefogja azokat a különböző intézkedéseket, amelyek döntő fontosságúak abban, hogy rövid távon megerősödjön a fellendülés, hogy Európa lépést tudjon tartani főbb versenytársaival, és amelyek egyengetik Európa útját az Európa 2020 stratégiában meghatározott célkitűzéseinek eléréséhez.

Tekintve azt, hogy sürgős intézkedésekre van szükség, a Bizottság 10 kiemelt intézkedést terjeszt elő. A Bizottság folytatni fogja a politikai területek széles körét – ideértve a kereskedelempolitikát és számos belső politikát – érintő munkáját. Ezek ebben a közleményben nem kerülnek ismertetésre. A Bizottság ebben a közleményében a

---

[1] A foglalkoztatási ráta növelése, a K+F-be irányuló beruházási szintek növelése, az éghajlatváltozással és az energiával kapcsolatos célkitűzések elérése, a felsőfokú vagy azzal egyenértékű végzettséggel rendelkezők számának növelése, a korai iskolaelhagyás csökkentése, valamint a szegénység csökkentése révén a társadalmi befogadás előmozdítása.

gazdaságélénkítés integrált megközelítésére fókuszál, az Európa 2020 stratégiával összefüggő legfontosabb intézkedésekre koncentrál, és három fő területet fog át:

– A makrogazdasági stabilitás növelése érdekében történő szigorú költségvetési konszolidáció szükségessége.

– Munkaerő-piaci reformok a foglalkoztatás növelése érdekében.

– Növekedést elősegítő intézkedések.

Ez az első éves növekedési jelentés az EU egészére vonatkozik, de az egyes tagállamok speciális helyzetéhez kell majd igazítani. A javasolt intézkedések különösen az euroövezetet érintik, melyet jelenleg államadósság-válság sújt. A költségvetési konszolidáció, a strukturális reformok és a növekedést elősegítő intézkedések szükséges összetevői annak az átfogó válasznak, amelyet az euroövezetnek a válságra kell adnia.

Azonban az ilyen átfogó válasznak más elemeket is tartalmaznia kell, pl. az európai pénzügyi stabilitási eszköz (EFSF) felülvizsgálatát. Ez utóbbi vonatkozásában a Bizottság úgy véli, hogy az európai pénzügyi stabilitási eszköz effektív finanszírozási kapacitását meg kell erősíteni és tevékenységi körét ki kell szélesíteni. Ennélfogva ez az éves növekedési jelentés hozzájárul az euroövezet államadósság-válságra adandó átfogó válaszához.

Ezen kívül előrelépésre van szükség az államadósság-válságokat megoldó állandó mechanizmusok megteremtése terén, melyekkel biztosítható a piacok kiszámíthatósága és stabilitása. 2013-tól az új európai stabilitási mechanizmus kiegészíti a megerősített gazdasági kormányzás új keretét, melynek célja a hatékony és szigorú gazdasági felügyelet megteremtése, ideértve a jelenlegi pénzügyi mentőcsomagok hatékonyságának felülvizsgálatát.

A Bizottság értékelését alátámasztó részletesebb elemzés az e közleményt kísérő három jelentésben található, és tartalmazza az Európa 2020 stratégia végrehajtására a tagállamok által hozott első intézkedések értékelését.

I. A NÖVEKEDÉS MAKROGAZDASÁGI ELŐFELTÉTELEI

1. A szigorú költségvetési konszolidáció végrehajtása

Az EU számára a legsürgetőbb feladat a bizalom helyreállítása a nem fenntartható adósságból, a pénzügyi piacok zavaraiból és az alacsony gazdasági növekedésből álló ördögi körből való kitörés révén. A közkiadásokat fenntartható pályára kell állítani, ami a jövőbeni növekedés előfeltétele. Egyértelműen látható, hogy a költségvetés strukturális egyenlegének a GDP 0,5 %-ának megfelelő éves kiigazítása nem elégséges ahhoz, hogy az adósságszintek elérjék a megkövetelt 60 %-os szintet. Ezért erősebb konszolidációra van szükség, melyet a Bizottság által javasolt szigorúbb költségvetési szabályok alapján kell végrehajtani.

- Valamennyi tagállamnak, különösen pedig azoknak, akik ellen túlzotthiány-eljárás folyik, a közkiadások növekedését szigorúan a középtávú GDP-növekedés rátája alatt kell tartaniuk, miközben prioritásként kell kezelniük az olyan területekbe irányuló, a fenntartható növekedést elősegítő kiadásokat, mint a kutatás és innováció, az oktatás és energia. Valamennyi tagállamnak igazolnia kell, hogy a stabilitási vagy konvergenciaprogramjaik prudens növekedési és bevételi előrejelzésekre épülnek.

- Azoknak a tagállamoknak, akik ellen túlzotthiány-eljárás folyik, meg kell határozniuk a kiadások pályáját és azokat az átfogó intézkedéseket, amelyeket a túlzott hiányaik leépítésére szándékoznak hozni.

- A jelentős strukturális költségvetési hiánnyal, nagyon magas államadóssággal vagy jelentős pénzügyi zavarokkal szembe néző tagállamoknak 2011-ben jelentős erőfeszítéseket kell tenniük. Azokban az esetekben, ahol a várthoz képest magasabb a gazdasági növekedés vagy a bevételek szintje, a költségvetési konszolidációt fel kell gyorsítani.

- Néhány tagállamban adóemelésre lehet szükség. A közvetett adók növekedés-barátabbak a közvetlen adóknál, az adókulcsok emelésével szemben az adóalapok szélesítését kell előnyben részesíteni. Az indokolatlan támogatásokat – mint pl. a környezetre káros támogatásokat – meg kell szüntetni.

2. A makrogazdasági egyensúlytalanságok korrigálása

A jelentős és tartós makrogazdasági egyensúlytalanságok a sebezhetőség legfőbb forrásai, különösen az euroövezetben. Sok tagállamnak határozottabban kell fellépnie gyenge versenyképessége ellen.

- A magas folyó fizetésimérleg-hiánnyal rendelkező és jelentősen eladósodott tagállamoknak konkrét, a korrekciót szolgáló intézkedéseket kell előirányozniuk (ezek kiterjedhetnek a bérek szigorú és tartós visszafogására, ideértve a béralku-rendszerek indexálási klauzuláinak felülvizsgálatát is).

- A magas folyó fizetésimérleg-többlettel rendelkező tagállamoknak azonosítaniuk kell a tartósan gyenge hazai kereslet okait és orvosolniuk kell azokat (ideértve a szolgáltatási ágazat további liberalizálását és a beruházási feltételek javítását). Ugyanakkor azokban az esetekben, ahol a hazai kereslet egy adott politika vagy a piac nem megfelelő működése miatt még mindig alacsony szinten van, megfelelő politikai intézkedéseket kell hozni.

3. A pénzügyi szektor stabilitásának biztosítása

Uniós szinten meg kell erősíteni a szabályozási keretet, miközben a felügyelet minőségét javítaná az Európai Rendszerkockázati Testület (ESRB) és az Európai Felügyeleti Hatóság, melyek 2011 elején kezdték meg működésüket. Fel kell gyorsítani a bankok szerkezetátalakítását a pénzügyi stabilitás biztosítása és a reálgazdaságba irányuló hitelnyújtás előmozdítása érdekében.

- A bankok szerkezetátalakítása – különösen azok tekintetében, amelyek jelentős állami támogatásban részesültek – döntő fontosságú azok hosszútávú életképességének visszaállításához és a hitelcsatornák megfelelő működésének biztosításához. A bankszektor egészének nyújtott állami pénzügyi támogatásokat fokozatosan le kell építeni a pénzügyi stabilitás megóvása érdekében.

- A nemrég elfogadott Bázel III. kerettel összhangban a bankoknak fokozatosan növelniük kell alapvető tőkéjüket, hogy javítsák sokktűrő képességüket. A Bizottság a bankválság megoldását célzó átfogó kereten is dolgozik. Emellett 2011-ben EU-szerte ambiciózusabb és szigorúbb stresszteszt lefolytatására kerül sor.

II. A MUNKAERŐPIACOK MOBILIZÁLÁSA, ÚJ MUNKALEHETŐSÉGEK TEREMTÉSE

Fennáll a veszélye annak, hogy a növekedéshez való visszatérés úgy valósul meg, hogy azt nem kíséri elégségesen dinamikus munkahelyteremtés. Döntő jelentőségű a munkanélküliség leküzdése és a munkaerőpiacról való tartós kirekesztés megelőzése. Az Európa 2020 stratégiában meghatározott öt uniós célkitűzés egyike a foglalkoztatási ráta 75 %-ra történő emelése 2020-ra. A jelenlegi mutatók szerint az EU 2–2,4 %-kal fog lemaradni e célkitűzés mögött – ez a lemaradás azonban behozható a munkahely-teremtésre és a munkaerő-piaci részvétel növelésére irányuló intézkedések elfogadásával. Tekintve az EU népességének öregedését és a világ más részeihez viszonyítva alacsonyabb munkaerő-felhasználást, reformokra van szükség a készségek fejlesztése, valamint a munkavállalást szolgáló ösztönzők megteremtése érdekében.

4. A munkavállalás vonzóbbá tétele

Az EU gazdasági teljesítményét együttesen ássák alá a világ más részeihez képest magasabb munkanélküliségi ráták, az alacsonyabb munkaerő-piaci részvétel és a ledolgozott órák alacsonyabb száma. Aggasztóan alacsony az alacsony jövedelmű keresők, a fiatalok és a második keresők részvételi aránya. A legkiszolgáltatottabbak esetében fennáll a foglalkoztatásból való tartós kirekesztődés veszélye. Ezért a képzést és az álláskeresést szorosabban a juttatásokhoz kell kapcsolni.

- A munkaerő-kereslet serkentése és a növekedés megteremtése érdekében valamennyi tagállamnak prioritásként kell kezelnie a munka megadóztatásától való elmozdulást.

- Az adókedvezmény-rendszereknek, a rugalmas munkavégzésnek és a gyermekgondozási lehetőségeknek a második keresők munkaerő-piaci részvételének elősegítésére kell irányulniuk. Fokozni kell a be nem jelentett munkavégzés csökkentésére irányuló erőfeszítéseket a meglévő szabályozások érvényre juttatásán és az adókedvezmény-rendszerek felülvizsgálatán keresztül.

5. A nyugdíjrendszerek reformja

A költségvetési konszolidációt a nyugdíjrendszereket fenntarthatóbbá tevő reformoknak kell kísérniük.

- Azoknak a tagállamoknak, amelyek még nem hoztak ilyen intézkedéseket, meg kell emelniük a nyugdíjkorhatárt, és azt a várható élettartamhoz kell kapcsolniuk.

- A tagállamoknak prioritásként kell kezelniük az előrehozott nyugellátás leépítését, és célirányos ösztönzőket kell alkalmazniuk az idősebb munkavállalók foglalkoztatására és az egész életen át tartó tanulás előmozdítására.

- A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a magán-megtakarítások növekedését a nyugdíjjövedelmek növelése érdekében.

- Szem előtt tartva a demográfiai változást, a tagállamoknak el kell kerülniük a nyugdíjrendszereikhez kapcsolódó olyan intézkedések elfogadását, amelyek aláássák államháztartásaik hosszútávú fenntarthatóságát és megfelelőségét.

- A Bizottság felülvizsgálja a nyugdíjalapokról szóló irányelvet[2] és a 2010-ben előterjesztett, nyugdíjakról szóló zöld könyvre épülő új intézkedésekre tesz javaslatot.

6. A munkanélküliek munkába állításának elősegítése

Az európai jóléti rendszerek megfelelő védelmet nyújtottak az embereknek a válság idején. A fellendülés beindulásával azonban felül kell vizsgálni a munkanélküli ellátásokat annak érdekében, hogy biztosítható legyen a munkavállalásra való ösztönzés, az ellátásoktól való függőség elkerülése és a gazdasági ciklusokhoz való alkalmazkodás.

- A tagállamoknak úgy kell kialakítaniuk az ellátásokat, hogy azok jutalmazzák a munkanélküliek munkába való visszatérését, illetve ösztönzőket nyújtsanak az önfoglalkoztatásra azáltal, hogy időben korlátozott támogatást nyújtanak, és az ellátásokat szorosabban kötik a képzéseken való részvétel és az álláskeresés feltételéhez.

- A tagállamoknak biztosítaniuk kell a munka kifizetődőségét a jövedelemadó-szint (különösen az alacsony jövedelmek esetében) és a munkanélküli ellátások közötti koherencia növelésén keresztül.

- A tagállamoknak a munkanélküliség-biztosítási rendszereiket a gazdasági ciklusokhoz kell igazítaniuk, ezáltal gazdasági visszaesés idején nagyobb védelem nyújtható.

7. A biztonság és a rugalmasság közötti egyensúly megteremtése

Néhány tagállamban a foglalkoztatásvédelmi jogszabályok merev munkaerőpiacokat eredményeznek és akadályozzák a nagyobb munkaerő-piaci részvételt. Az ilyen foglalkoztatásvédelmi jogszabályokat úgy kell megreformálni, hogy csökkenjen a határozatlan idejű szerződéssel rendelkező munkavállalók aránytalanul nagyobb védelme, és védelmet nyújtsanak a munkaerő-piacon kívül rekedtek, vagy annak határaira kerültek számára. Ugyanakkor döntő fontosságú a korai iskolaelhagyás csökkentése és a tanulmányi eredmények javítása, amivel elősegíthető a fiatalok munkaerő-piaci részvétele.

- A tagállamoknak az újonnan alkalmazottak esetében nagyobb arányban kellene alkalmazni határozatlan idejű szerződéseket[3], melyek az ideiglenes vagy bizonytalan szerződések helyébe lépnének, javítva az újonnan alkalmazottak foglalkoztatási kilátásait.

- A tagállamoknak egyszerűsíteniük kell a szakmai képzettségek elismerését szolgáló rendszereiket a polgárok, a munkavállalók és a kutatók szabad mozgásának elősegítése érdekében.

III. A NÖVEKEDÉST ELŐSEGÍTŐ INTÉZKEDÉSEK ELŐTÉRBE HELYEZÉSE

Az EU csak akkor tudja megvalósítani a fenntartható és inkluzív növekedésre az Európa 2020 stratégiában meghatározott ambiciózus célkitűzéseit, ha előtérbe helyezi a szolgáltatási és a termékpiacokat célzó sürgető strukturális reformokat az üzleti környezet javítása érdekében. Hogy versenyképesek maradhassunk a globalizált gazdaságban, a tagállamoknak sürgősen

---

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 2003/41/EK irányelve (2003. június 3.) a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tevékenységéről és felügyeletéről. HL L 235., 2003.9.23., 10. o.

[3] Lásd a Bizottság „Új készségek és munkahelyek menetrendje: Európa hozzájárulása a teljes foglalkoztatottsághoz” című közleményében foglalt javaslatot. COM(2010) 682 végleges/2, 2010.11.26.

meg kell kezdeniük azokat a mélyreható strukturális reformokat, amelyek szükségesek kutatási tevékenységeink kiválóságának és innovációs kapacitásaink javításához, melyek révén az ötletekből a magas növekedési rátával rendelkező piacok keresletét kielégítő termékek és szolgáltatások fejleszthetők ki, és ki kell használnunk iparunk technológiai kapacitásait, valamint segítenünk kell a kkv-k növekedését és nemzetköziesedését.

Amint arra már az egységes piacról szóló intézkedéscsomagról szóló közlemény is rámutatott, az egységes piac a növekedés fontos hajtóereje lehet, feltéve, hogy a fennmaradó akadályok felszámolására gyors döntések születnek. Az egységes piac megerősítése érdekében a Bizottság az egységes piacról szóló intézkedéscsomagban ezért kiemelt kérdésként fogja kezelni a 2011–2012-ben meghozandó, növekedést elősegítő intézkedéseket, az alábbiakban ismertetettek szerint.

8. Az egységes piacban rejlő potenciál kiaknázása

Az egységes piacon a piacra lépés és a vállalkozások még mindig akadályokba ütköznek. A határokon átnyúló szolgáltatások csupán a GDP 5 %-át teszik ki, ami az árukereskedelem kevesebb mint egyharmada, a fogyasztóknak pedig csupán 7 %-a vásárol online a határokon átnyúló online értékesítéseket akadályozó korlátozások miatt.

- Valamennyi tagállamnak maradéktalanul végre kell hajtania a szolgáltatási irányelvet. A Bizottság jelenleg az irányelv végrehajtásának előrehaladását értékeli, és mérlegeli a növekedést elősegítő további intézkedések lehetőségét a szolgáltatási ágazat további megnyitása révén.
- A tagállamoknak azonosítaniuk kell és fel kell számolniuk a szabad foglalkozásokat érintő olyan indokolatlan korlátozásokat, mint pl. a kvótákat és a munkaerőpiacot lezáró intézkedéseket, valamint a kiskereskedelemre vonatkozó, például a nyitvatartási időket és a zónákat érintő aránytalan korlátozásokat.
- A Bizottság 2011-ben intézkedéseket terjeszt elő az e-kereskedelem vonatkozásában az egységes piacon belüli földrajzi alapú különbségtétel felszámolására. A Bizottság javaslatot tesz továbbá a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok európai keretére, mivel ez jelenti mind az e-kereskedelem, mind a digitális iparágak fejlesztésének kulcstényezőjét.
- A dohai forduló sikeres lezárását célzó jelenlegi fokozott erőfeszítések mellett a Bizottság elő fogja mozdítani az olyan partnerekkel megkötendő szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló tárgyalásokat, mint India, Kanada és a Mercosur, emellett felgyorsítja a szabályozási környezet közelítésére a fontos partnerekkel közösen tett erőfeszítéseket, és elősegíti a fejlett országok és a nagy feltörekvő piacgazdaságok közbeszerzési piacokhoz való hozzáférés feltételeinek összehangolását.
- A Bizottság 2011-ben jogszabályokat terjeszt elő, melyek lehetővé teszik a gyors és interoperábilis szabványosítást az IKT-ágazatban is.
- Bár érzékeny kérdést jelent, haladni kell az adózás területén. Az adózásban jelentős gazdasági potenciál rejlik a növekedés és a munkahelyteremtés serkentésére, az adminisztratív terhek csökkentésére és az egységes piacon belüli akadályok felszámolására. Fel kell számolni a határokon átnyúló kereskedelemre vagy beruházásokra hátrányos adóztatást. A Bizottság 2011-ben intézkedéseket terjeszt elő a héa-rendszer modernizálására, egy közös konszolidált társasági adóalap bevezetésére, és a pénzügyi szektor megadóztatására irányuló koordinált európai megközelítés kidolgozására. Az

adózás területén való előrelépés maga után vonja a munkára kivetett adók szükséges minimumra csökkentését, valamint az energiaadókra vonatkozó európai keret hozzáigazítását az EU energiával és éghajlattal kapcsolatos célkitűzéseihez.

9. A magántőke vonzása a növekedés finanszírozásához

Innovatív megoldásokra van szükség az EU és nem EU-országokból származó magánmegtakarítások nagyobb arányának gyors mobilizálására.

- A Bizottság javaslatokat fog tenni uniós projektkötvényekre, hogy elősegítse az állami és a magánfinanszírozás bevonását az energia, a közlekedés és az IKT területére irányuló kiemelt beruházásokba. Ezeket az innovatív finanszírozási eszközöket a Bizottság soron következő, többéves finanszírozási keretre irányuló javaslatai is tartalmazzák majd.

- A kkv-k és az innovatív induló vállalkozások finanszírozáshoz való hozzáférésének elősegítése céljából a Bizottság javaslatokat terjeszt elő, melyek lehetővé teszik a valamelyik tagállamban alapított kockázati tőkealapok számára, hogy az EU egész területén szabadon tevékenykedjenek, és felszámolják a még fennálló adóakadályokat a határokon átnyúló tevékenységek elől.

10. Az energiához való költséghatékony hozzáférés megteremtése

Az energia a növekedés kulcsfontosságú tényezője. A vállalkozások számára az energiaárak kulcsfontosságú költségelemet jelentenek. A fogyasztók számára az energiaszámlák háztartásaik költségvetésének fontos tényezői, és az alacsony jövedelmű háztartásokat jelentős kihívás elé állítják. Fennáll a veszélye annak, hogy a tagállamok jelenlegi tervei messze nem lesznek elégségesek az Európa 2020 stratégiában meghatározott 20 %-os energiahatékonysági célkitűzés teljesítésére. Ez több szektorban és régióban elejét venné a növekedés és a munkahelyteremtés lehetőségeinek.

- A tagállamoknak gyorsan és maradéktalanul végre kell hajtaniuk a belső piac harmadik energiacsomagját.

- A tagállamoknak fokozniuk kell az energiahatékonyságot célzó politikáikat. Ez jelentős megtakarításokat eredményez és hozzájárul a munkahelyteremtéshez az építőiparban és a szolgáltatási ágazatban.

- 2011-ben a Bizottság kezdeményezéseket javasol a valóban integrált egységes piachoz szükséges közlekedési, energia- és távközlési infrastruktúra fejlesztésére.

- A Bizottság az Unió egész területén alkalmazandó szabványokat dolgoz ki az energiahatékony termékekre, hogy elősegítse az innovatív termékek és technológiák piacainak expanzióját.

A végrehajtást szolgáló intézkedések

2011/2012-ben a legsürgetőbb feladat a nem fenntartható adósságból, a pénzügyi piacok zavaraiból és az alacsony gazdasági növekedésből álló ördögi körből való kitörés. Az éves növekedési jelentés első prioritása a költségvetési politikák szilárd alapokra helyezése szigorú költségvetési konszolidáción keresztül, valamint a pénzügyi szektor normális működésének helyreállítása. A második prioritás a munkanélküliség gyors csökkentése munkaerő-piaci

reformok révén. E két prioritás előmozdítása azonban eredménytelen lesz, amennyiben egyidejűleg nem kerül sor a növekedés előtérbe helyezését szolgáló jelentős erőfeszítésekre.

Az ilyen politikák pozitív hatást gyakorolnának a költségvetési konszolidációra is, mivel nagyobb adóbevételeket és a szociális transzferek tekintetében alacsonyabb közkiadásokat eredményeznek, és elősegítik a jövőbeni makrogazdasági egyensúlytalanságok kockázatának csökkentését. A strukturális reformok már rövid távon is jelentős előnyöket generálnak. A kibocsátás és a foglalkoztatás növekedése mögötti hajtóerőt a termékpiaci és a munkaerőpiaci reformok jelentik.

A kereskedelem a növekedés egyik motorja. Az uniós áruk és szolgáltatások exportja tekintetében jelentős a kiaknázatlan potenciál, azonban az európai exportokat súlyosan érintette a globális kereskedelem összeomlása. Néhány tagállam pozitív exportteljesítménye azt mutatja, hogy a globális piacokon való sikeres szereplés nemcsak az árversenyképességtől függ, hanem olyan további tényezőtől is, mint az ágazati specializáció, az innováció és a készségek szintje, melyek mind a versenyképességet fokozó tényezők.

Ebben az első éves növekedési jelentésben a Bizottság az EU számára az Európa 2020 stratégiára épülő tíz intézkedést határozott meg a 2011–2012 évekre. A Bizottság azt javasolja, hogy ezek képezzék az alapját az európai tanácsi megállapodásnak, mely alapján a tagállamok kötelezettséget vállalnak a 10 intézkedés végrehajtására. Tekintettel a tagállamok közötti kölcsönös függőségre, különösen az euroövezetben, a Tanácson belüli előzetes koordináció az európai szemeszter döntő elemét képezi.

Az Európai Tanács iránymutatása alapján a tagállamoknak stabilitási vagy konvergenciaprogramjaik keretében április közepéig kell benyújtaniuk nemzeti vállalásaikat a középtávú költségvetési stratégiáikban, valamint nemzeti reformprogramjaikban meg kell határozniuk azokat az intézkedéseket, amelyekkel az Európa 2020 stratégiában meghatározottak alapján a válságra reagálnak. A Bizottság ajánlásai alapján a Tanács a nyár előtt országspecifikus politikai iránymutatásokat fog közzétenni, melyeket a tagállamoknak fontolóra kellene venniük a 2012. évi költségvetéseik kidolgozásához és növekedési politikáik végrehajtásához. A politikai koordináció integrált megközelítésének szellemében a Tanács egyszerre fogja értékelni a költségvetési és a növekedési stratégiákat, megvizsgálva az azokban meghatározott célkitűzéseket, azok konzisztenciáját és az uniós szinten gyakorolt hatásaikat, ideértve az euroövezeten belüli kölcsönös függésre gyakorolt hatásokat is.

A Bizottság azt javasolja, hogy az Európai Tanács következő ülésein rendszeresen vizsgálja felül a stratégia végrehajtását a tagállamok és az Unió szintjén jelentkező hiányosságok azonosítása és az ezek felszámolását célzó intézkedések gyors meghozatala érdekében. Az ebben a közleményben ismertetett javaslatok már képessé teszik az Európai Tanácsot arra, hogy a következő ülésén konkrét lépéseket tegyen a növekedés előtérbe helyezését és ösztönzését célzó intézkedések lendületének fenntartására és felgyorsítására, valamint arra, hogy ütemtervet állapítson meg a válságra adandó átfogó válasz végrehajtásához. Az utóbbi tekintetében az Európai Tanács már meghatározott két határidőt: az állandó európai stabilitási mechanizmust (ESM) márciusig, az EU gazdasági kormányzásának javítását célzó jogalkotási csomagra irányuló munkát pedig júniusig kell lezárni. Eközben közzétételre kerülnek az új stressziteszt eredményei, melyek iránymutatást nyújtanak a bankszektor helyreállításának befejezéséhez követendő stratégiához.

Ez az első éves növekedési jelentés megküldésre kerül az Európai Parlamentnek, a többi intézménynek és a nemzeti parlamenteknek.